

DODANA SIVE DUODENA

NOTITIA HISTORICA.

DODAHA, sive DUOBINA, feminia pia, magistri Fabricius (*Bibl. med. et inf. Lat.*), quae Bernardo duci Septimaniae, comiti Barcipopensi sancti Wilhelmi filio nupsit, anno Christi 814. Ejus *Libellum manualis* ad Wilhelmum filium vulgavit Mahillonius, sec. iv Act. SS. ord. S. Benedicti, ex quo illum recudimus cum hiaticibus in manuscripto extantibus. EDIT.

IN NOMINE SANGUINI ET INDIVIDUALIS TRINITATIS.

INCIPIT

LIBER DODANÆ MANUALIS

Quoniam ad filium suum direxit WILLELMUM

Cerneps plurimos eum suis in seculo gaudere proles, et me Dodanam, o fili Willelme, a te elongatam concepiciens procul, ob id quasi anxia et nullitatis desiderio plena, hoc opusculum ex nomine meo scriptum in tuam specie tetius formam legendum dirigo: gaudentis quod, si absens sum corpore, iste praesens libellus tibi ad mentem redireat quid erga me, cuncti legeris, fili, debetas agere.

Anno fteiciter, Christo proprie, xii domino nostro
Ladovico ipso dām fulgete in imperio, concurrente
viii Kalendarum Iulii sic, in Aquingnani palatio, ad
meum dominum tamque genitorem Bernandum le-
galis in conjugio accessi uxor, et iterum in xii annis
regni ejus, iii Kalendarum Decembrium, auxiliante,
ut credo, Deo, tua ex me desideratissime fili primo-
genite, in seculo processit nativitas. Volente itaque
et crescente calamitatis miseria hujus saeculi, inter
multas fluctuationes et discordias regni, imperator
praedictus viam omnium hisse non dubium est. Nam
infra xxviii regni ejus non perveniens ad summum,
vitam saeculi debitam finivit. Post mortem quoque
ejus in anno sequente nativitas fratris tui, qui ex
meo post te secundus egressus est utero, xi Kalen-

das Aprilis in Uzecia urbe, Deo miserante, exorta est. Etenim parvulum illum, antequam baptismatis accepisset gratiam, dominus et genitor utriusque vestrum B. [Bernardus] una cum Elefanto praedictae civitatis episcopo, et cum ceteris fidelibus suis, in Aquitanis partibus ad suam fecit adduci praesentia. Sed cum diu ob absentiam praesentiae vestrae, sub iussione senioris mei, in predicta cum agone illius iam gaudens residetem urbe, ex desiderio utrumque vestrum hunc codicillam secundum parvitatissime intelligentiam tibi transcribi et dirigere curavi.

ITEM. EJUSDEM.

Latet ex multis sine occupata angustia ut tuum
aliquando insuerit aspectum, tamen haec una secunda
dum Deum in arbitrio Domini constat priori. Value-
ram quidem, si daretur mihi virtus de Deo, sed quia
longe est a me peccatorie salus, volo, et in hac vu-
luntate genitus marcescit animus. Audiri enim quod
genitor tuus Bernardus in manus domini te commen-
davit Karoli regis. Admoneo te ut hujus negotii digni-
tatem usque ad perfectum, voluntati operam des.
Tamen, ut ait Scriptura, primum in omnibus regnum
quare Dei, et tunc adjicientur ea quae necessaria
sunt animæ et corpori tuo fruenda feliciter.

INCIPIENT

CAPITULA LIBRI SEQUENTIS.

- I. De diligendo Deum.
II. De quærendo Deum.
III. De magnitudine Dei.

- C** IV. De altitudine Dei.
V. Item ejusdem de Deo.
VI. Item moralis ejusdem.

- VII. Admonitio ejusdem.
VIII. De sancta Trinitate.
IX. De fide, spe et charitate.
X. De reverentia orationis.
XI. Item ejusdem.
XII. De reverentia erga capitores tuos.
XIII. Item ejusdem de patre.
XIV. De exemplis Patrum piorum acclamendis.
XV. De senectute, aia, alia.
XVI. De consilio accipiendo, alia, alia.
XVII. Item ejusdem de consiliis suis; alia, alia.
XVIII. Admonitio singularium ad te referendorum.
XIX. Ad propinquos seniorum tuorum, alia, alia.
XX. Ad optimates tuorum ejusdem.
XXI. Ut sacerdotibus honorem suspendas.
XXII. Ut animum magnis et minimis flectas.
XXIII. Ejusdem admonitio id theses corrigendos.
XXIV. Iuxta ejusdem de quo supra alia, responsum mors
XXV. Ut superbiem fugias.
XXVI. In septemplici doho sancti Spiritus unitate. Item
ejusdem de re, iuxta ejusdem in aliis opere et aliis locis.
XXVII. Admonitio utilis ad comprimenda vita.
XXVIII. Ut contra vitia viventes opponas.
XXIX. Ut patientiam mentis et corporis teneas.
XXX. Ut scitis viae vicinas, oculo beatitudinem ante lege,
et corde retine semper.
XXXI. Ut pauca peribas cum valuerit, ad leviter.
XXXII. De diversis tribulationibus si ubi evenierint.
XXXIII. De reconciliacione si aliquid demanderis.
XXXIV. De diversis beatitudinibus si ubi evenierint. omni
ordine.
XXXV. Si tribulatio fuerit.
XXXVI. Si persecutio fuerit.
XXXVII. Si necessitas fuerit.
XXXVIII. Si angustia ingredietur in exercitu atque
XXXIX. Si infirmitas. Item ejusdem.
XL. Ut omniibus tuis gloriam des.
XLI. Hoc comparatio sit, et post beatitudines virtutum
conferentium tibi.
XLII. Ut vir perfectus esse valeas admoneo.

- CAPUT PRIMUM.**
De diligendo Deum
Diligendus Deus; et que laudandus, non solum a spiritu
pergit, in omnibus, sed etiam ab omni humana creatura,
qua gradum super terram, et ad cunctos homines.
Inter eos adhortor te, fili. Ut in quantum
est, illa competeremus, ubi cum dignis et amitis
Deumque diligitis, ad certum possis scandula
culmina, atque haec cum illis, ad regnum, valeas pera
tingere sine fine mensurum. Amep, adeo rursum endimmo
item pugno, et humilior, suggero tuam juxpatas
nobilitatem, quasi praesens, non non alijs, alios, ad
quos hunc libellum ostenderis, legendum, ne
damnes, vel reprehendant pro eo quod sim, tempe
stis, subiactare agnoscitorum acutissime laboris, et
tibi aliquid de Deo dirigerem, audire sermonis, eto
rit, quod in tuis tibi.
- CAPUT V.**
*Item ad intensiori ejusdem sensu, longe ni
cet, et admodum fortius, et amabilis*
Admonitio te etiam, o fili mi. Vnde pudore et amabilit
tis, ut inter mundanos, hujus secundi, etas, plurima
voluntatis illorum, libet adquiri non pigiatur, hunc
Deo creare, tuorum per securissimos doctores
magistros, aliquid sentire et discipendi debet, pluris
autem majora quam supra scriptum est ipsorum obso
leta, diligere et amare. Qued ei fecerit, erit ubi osteg
dum, comes, patria, via, veritas et via, tribus tibi
prospera in mundo largitione, et omnes e inimicis
tuos, convertat ad pacem. Tu autem, et scriptum
est in aliis, abhinc usq; viri humiles tuos tuis
miseris curie, castusque, et comprehendens, atque increua in
subiectis, his agnoscimus, et aliis, et speciebus, industra

DODANÆ SIVE DUODENÆ

- A. **AM RIBIL.** Ut quomodo esse possis immaculatus juvantes
Deo ostendo.
A. **AM.** De septem compotis partibus, misericordia peccati
verior, et dimittas, proponendum, et editio de dicens
XLV. De gemina nativitate scienda.
XLVI. Ut in prima nativitate vigeas optime, et in secon
da, et in secunda perseveres adiuvante.
XLVII. De prima et secunda morte.
XLVIII. Ut mortem primam consicias denuntio.
XLIX. Mortem secundam fugias certare.
L. Ut intellectione et oratione vigeas admoneo.
LI. De praeteritis, presentibus et futuris, in aliis opere
LII. Quotidie pro omnibus gratibus Ecclesia, ores in
sinuo.
LIV. Pro episcopis et sacerdotibus.
LV. Pro negiosis ex multiplicite ratione, in aliis opere
LVI. Pro seniore tuo.
LVII. Et pro genitore tuo, et aliis parentibus, et aliis
LVIII. Item, o omnia, qui, ceperunt, conclude, in
hoc ubi dicitur; et pro omni populo sancto Dei.
LIX. Ut pro omnibus fidelibus defunctoribus, ores, pro
honestis et per nos valde bonis.
LX. Pro immortis digna inventies quid agas.
LXI. Pro defunctis parentibus genitoris tui ora.
LXII. Ut pro domino Thessalico quandoam, et pro emerita
iterum defunctis, ut requiescant in pace.
LXIII. Item specialiter pro parte.
LXIV. De portulacis, et meli, cum compensis.
LXV. De litteris Adam et ejusdem sensibus.
LXVI. De omnibus terribus benedictionibus in re offe
rentium, et mancipium semper.
LXVII. Item de eadem, re ad eudem.
LXVIII. De felicibus ipsis. Item ejusdem.
LXIX. De wasie, et distersi compensis.
LXX. Post verba prescripta de re publica.
LXXI. Ut pro me tam in corpore, volente, quam et
post mortem, sepulcri, pro salute animae, exerceas rogo.
LXXII. Nonna defunctorum subitus transcripta.
LXXIII. De epilapto sepulcri mei ut solitus rogo.
B. **AM.** Nonne membra sui corporis inservi in subiectis ita
secesserint? Et quid plura? Horatius, tua D. [Dodanæ]
C. semper adest, fili, et si defuerint, deficiencia quod, fu
torum est, habes, hic memoria, libellum. O. M. Ba
ni, quasi ipse picturam speciei, me mente, et corpore
legendi, et Deum deprecando, inveneri possis, et quid
erga, me obsequi, debebas, pleniter inveneri potes. Fili
habebis, doctores tuos, et plura, et ampliora, utilissima
doceant documenta; sed, non, regali, condicione,
animo ardenti, in pectori, sic ut ego nominix, tua.
E. W. *Amplius, vero, Tertius, a me, tibi directa
lege, intellige, et opere comple, fratremque tuum
parvulum, cuius modo in scia sum, nominis, cum
baptismatis in Christo accepit gratiam, insinuare,
nutrire, amare, ac de bono, in melius provocare non
pigeris; atque, hunc codicillum, Manu, et me, ac
prehendamus, et in hoc nomine, conscripimus, atque, per
ficiamus, loquendi, vel, legandi, acceptabilisopus, illa
ostende, et admone, legendo, caro enim, et fratre
tuus est. Admoneo vos, iam quasi, ut noscere ego, D. gen
nitrix vestre, ut inter mundanas, speculi, curas, non
presti, saltem, ad tempus sursum, temporis eorū. Aspi
ciat, et regnabit in celis, illam qui, dicitur, Deus. Isra
vel, omnipotens, cuius gloriam, indigna mentionem,
facio, frequens, una cum, genitore, xxi, anno, et
seniore, meo. B. in saeculo, presenti, faciat, felices at
que, iucundos, propere in omnibus, agentes, et post
expletum, hujus vita, cursum, potum, faciat, cum, tam
cita, impetu, latentes. Amep, diligenterque, et amabil
iter, ostendit, id, omnes, et, in aliis, et speciebus, industra*

*DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et aliis opere**in Oratione ditta. A. M. RIBIL.**DODANÆ SIVE DUODENÆ**De reverentia et castitia, in libro primo, et ali*

LITERA MA
corda, prospere ut libe Deus tuus semper A
diebus et noctibus, horis tute momentis, omniis tuis
veris in lecto, dic tuus : **Dominus noster misericordia nostra est in eum**
intende. Domine ad iustitiam me festina : et glori- D
oria usque in aeternum. **Reponde. Gratias tibi domine;**
qua exulta, dic : **Clerodatis me Deus per diem, custodi**
me et in hac nocte, si jubar, si amb. umbra aferam tuta
rum mearum esse protectus, **Superior sancto te plebas,**
munimine regio septima, angelorumque custodia cir-
cumdat, ut in hac nocte, quantum putam rescons,
sonnum, caput pacis, et si amanda evigila- vero infra
re per soporem beatam eustudem, qui beato in nobis in-
surgit apparuit sancta. **Sanctitas. Cum hoc comple- B**
ris, fac crucem in fronte et super lectam tuam in
similitudine crucis illius, a quo redemptus es, hoc
modo et haec dicendo : **Crucem tuam addo. Domine,**
et sanctam resurrectionem tuam credo. **Cruca tua san- B**
cta mecum. **Cruca est quam ut cognovi, semper innavi,**
semperque adoro, crux mihi salus, crux mihi defensio,
crux mihi protectio semperque refugium, crux mihi
vita, more tibi diabolo inimice veritatis, cultor vani- B
titatis; crux mihi vita, more tibi semper. Et haec :
Tuam. Dignatus crucem adoro, tantumque per gloriosos
passionem redde, qui dignatus es nasci nisi
mori ac resurgere a mortuis, qui cum patre el Spir- B
itu sancto †. Benedictio Patris et Filii et Spiritu
sanceti descendat ei maneat super me servum tuum W.
anthony. Amen. Iste brac aliquo benedictio eti semper
cum illis, coetus supra mentem ego pragno D:
fatio frequens, et stet vos Brethren qui descendit in
monasteria Sion, vel stetis angustum in capite rubuti
debetisque in battam Battam Aaron, ita in fabro
Iesu Nazareni Fili Dei descendat et maneat super te
inquitque per etenies, et super fratrem tuum, qui
postea ex me schismatis expressus es. In mem- C

**Quod si quis Deo auxiliante fecerit, id consentaneum
et una vociscum, quod a me invocatum est supra,
praestante et adjuvante Mo' qui vivit et regnat per
millitia semper secunda seculorum. Amen.**

Item

**Come auxilante Deo surrexeris mane, ver' tua hora
qua permisisti tempus, die' fieri' terti' Deus, in
supre, deinde **Orationem Dominicam**, qua expiata,
deus natus et Deus natus, exurge, adjuta me,
in felice eternorem meum, quam ad te obo' manu', et
adiu' vocem meam, surge et intende in iudicium
meum, ut sis hodie presens in causa mea, Deus
natus. Et quid plura, BIP? Surgens calcante, et mos
est, para te in preparatione Evangelii pacis. Be-
canta' horas canonicas, comple officium tuum, ut
scriptum est. Septies in die laudem illas habet. Die
per omnis preparationis tuas capitulas, sicut mentis
noxi, ut sit inventeris. Compleatis ut supra, die
orationes per proprietates Horarum, et tunc in no-
mine Dei summi egredere in servitio tibi accrescente
temporali, aut quod dominus et genitor tuus jusserit
B.; aut senior praecepit faciendum K., ita tamen si
Deus permisero.**

ris, lac crucem in fronte et super testam crucem
similitudine crucis illius a deo redemptus est. Hoc
modo et haec dico: Crucem tuam adoro, Domine, B.
et sanctam resurrectionem tuam credo. Crucem tua san-
cta mecum. Crux est quam ut cognovi, semper invavi,
semperque adoro; crux mihi salus, crux mihi defensio,
crux mihi protectio semperque refugium, crux mihi
vita, more tibi diabole inimice veritatis, cultor vani-
tatis; crux nostra uita more esse semper. Et secundum:
Tuam. Dogni te et crucem adoro, tuamque ac glorioso-
san passionem credo, qui dignatus es nasci, ut
mori ac resurgere a mortuis, qui cum Patre et Spi- B.
XVII. Et quod est ergo
admonitionis erga seniorem tuum exhibenda. IX
Seniores quoniam habebitis Karolos, quoniam de Deo sunt,
ut credo, ergo maior eritis. B. In tunc mactationis iuxta-
tute florigerant nigerem alibi ad servientem ut elegit,
adhuc tene, quod est generis ex magno utrumque
nobilitatis exerto [Foria, exanimis] progenies, non
ita serviens, ut tantum placeras beatiss. sed etiam
sensi capax, utrussqua ad corporis et animam primum
et certum sit in omnibus tene utilitatis fident. IJX
... osonombe cestas sero subiectis in C. IJX

Ad propinquos seniorum tuorum.

Inclitos atque praeciosos seniores tuo regis potestatis eximios parentes atque propinqhos tam ex paternitate nostrem, quam ex matrimoniis qualibet ascendentie originem, si ad hoc perveneritis, in eis commissariis infra autem regalem atque imperiale, vel ubique nullis mercantia esse servitorum, hinc, ante, veteris, et aliis esse, atque in omni negotio utilitatem illorum prout est aptum, cuius exceptionibus licet, ut mente quam corpore, per se nullis omnibus para obsequium, etc. Tali ergo, Alii VV, tunc obtempera rogamus, Namlandi Normann, usque Nidilis senioris, sic illi quicquid illis est, et illis dignissimumque servantes parentibus, atque regiam gerentes omnes. Est enim dignissima lugere nos, et omnibus in gloriam regni Imperio missis suis misericordia, et nos vos misericordia, atque fiducia, ut priuicium. Deus enim eos, ut credidimus, elegit et preelegit in regno, dans illis gloriae et villam sedentem, confirmans similitudinis imagines, quam pollicimus. Est Abraham, Iacob, et Ioseph, probisque digni, et semper erunt facientes omnipotentem unum. Rebusque sonis antiquis praeclarioribus summis, conformatae atque concordes genitio, in quoce maiore pacem sequentes hoc praeceptum in seculo, prosperos fulgeant, et quodcumque eum populo in Dei eius sanctorum martyris viribus, integre protegeret, gubernaret, et ab hostiis et iniuriorum undique assurgentem, neceps, sensore, atque defensore, sanctamque Dei videlicet Ecclesiam in religione vera armis coadiuvante in Christo, videantque proles filiorum suorum digne Deo placentes, crescentes, florentesque, et per multorum annorum curricula alta tendentes, etc.

XX.

Ad optimates ducum.

Optimates ducum et consiliarios illorum, quisque similibus fideliter servieptes, totum in partes, et partes per totum, quisquis ille est, vel sunt fulgentes in aula, ama, dilige, et servi frequenter. Exempla dignitatum illorum perquire humiliter, et tene firmissime. In domo etenim magna, ut est illa, suntque, et erit post, collationes conseruntur multæ. Unus ibi ab alio potest, si vult, discere humilitatem, charitatem, castitatem, patientiam, mansuetudinem, modestiam, sobrietatem, astutiam, ceterasque cum studio operis boni virtutes. Tu ergo, ut puerulus accrescens, disce a majoribus sensuque capacibus quidquid bonum ab illis auxiliante capi summo poteris almo, ut possis Deo in primis placere, etc.

LX.

Ora pro parentibus genitoris tui, qui illi res suas in legitima dimiserunt hereditate, qui fuissent, vel quoruia nomina in capitulis hujus libelli in fine invenies conscripta. Et licet Scriptura dicat: *In bonis alienis gaudet alius*, tamen eorum, ut praedixi, hereditates non extranei, sed tuus possidet dominus et pater B. [Bernardus] in tantum quod illi remanserunt, ora hoc possidentes, ora ut eis vivens multo fruaris feliciter tempore. Credo enim quod si digne et humiliiter erga eum certaveris, pium tibi ex hoc augebit incrementum frugalitatis dignitatum suarum, sicut cedente prius clementia omnipotentiis Dei tuus genitor aliquid exinde tibi jusserrit largiri, in quantum valueris per ampliora, ut illi merces accrescat ex eorum animabus, quorum cuncta fuerunt. Ex occupationibus enim multis illi non licet ad tempus. Tu vero dum vales, et licentiam habes, pro animabus eorum jugiter ora. Nec hoc prætereundum est, filii de illo qui te ex meis suscipiens brachii, per lavacrum regenerationis filium adoptavit in Christo. Non men autem ejus appellatum est, dum vixit, domus Theodoricus: nunc vero quondam nutritor etiam atque amator tuus fuerat in capitulo, si ei lievisset, Suscepit eum, ut creditus, Abrahæ ihesus, te quasi primogenitum parvulum relinquens in seculo, sua cuncta domino et seniori nostro, ut professo tibi valerent, in omnibus remanserunt. Pluriora autem et specialia cum plurimis, in nocturnis, matutinis, vesperinis, ceterisque horis per horarum tempora et spatia, locorum, pro ejus, delictio, si aliquid injunctum egit, et non peccavit, in quantum vales, eum valde bonis pluraliter, in quantum potes, per orationes sanctorum sacerdotum, et eleemosynas in pauperibus erogando, Domino sacrificium pro eo offerre, iobea frequentier. Cum enim pro eo ad Dominum teas effuderis preces, die capitulationes tali modo: *Requiem eternam, etc. Anima ejus in bonis demuretur, In memoria nostra erit justitia, vel sicut melius nosti. Cum compleveris hoc, die orationem: Sallocare dignorū. Domine, corpus et animam sternali tui Theodo-*

* Theodoricus an frater Heccardi comitis, cuius testamentum apud Perardum, pag. 25.

A dorici in simibus Abraham, Isadæ et Jacob, ut cum dies agnitionis tue venerit, inter sanctos et electos tuos eum resuscitare præcipias, per Dominum.

LXI.

Missarum namque et sacrificiorum solemnia non solum pro eo, verum etiam pro omnibus fidelibus defunctis frequenter facias offerri. Nulla enim oratio in hac parte melior, quam sacrificiorum libamina. Dicitur de viro fortissimo Juda: *Sancta et salubris est cogitatio orare pro mortuis, et pro eis sacrificium offerre, ut a peccatis solvantur.* Requiescat in pace. Amen.

LXVIII.

Quadrans in quatuor jam habes annos usque perductos. Si proles secundus tot tempus haberet, in B spu personam illi alium transcriberem libellum: et si tantum et aliud tantum, et medium dimidii tau-tum, in annis volvens, ut speciem cernerem tuam, fortiora tibi in verbis prolixis copularem. Sed quia tempus resolutionis non tardat meum, et agri-tudo angustiarum corpus undique coaterit, istum tibi et fratri, ut prosit, quod collegi festinans, sciens me ad tempus prædictum pervenire non posse, velut mellifluum potum favumque permistum in ciborum usque gustes semper adhortor. Tempus namque ex quo ad genitorem tuum perveni, vel tuus ex uobiis in saeculo processit status, Kalendas mensarum [Leg., Decembrium] cuncta seruntur in nobis. Ex primo namque hujus versu libelli usque ad ultimum ejusdem syllabam cuncta tibi ad pensum salutis scripta cognosce, et quid ibidem geratur lege capita versorum, ut ad ea quæ subtus sequuntur, facilius valeas ingredi.

LXXI.

Ad me recurrens lugeo.

Ex pium amoris dulcedine et desiderio pulchritu-dinis tua memetipsam quasi oblitam postponens, ja-nuas clausis intus interdum ingredi desidero. Sed quia nec digna in numero sum computari præscripto, tamen rogo ut innumeros numerabili affectu pro animæ respedio meæ orare non cesses. W., tibi non latet, qualiter præ invictis inib[us] meis assiduis, et pro certis ex causis, secundum cujusdam sermonem qui ait, *periculis ex genere, periculis ex gentibus*, etc. Hæc omnia vel cætera his similia pro meis præpedientibus meritis in neo fragili sustinui corpore. Auxiliante etenim Deo et merito genitoris tui de his omnibus evasi, sidenter; sed in hac exceptione adhuc meus reflector, et recurrentibus tempora multis in laudibus divinis pignus reuans, et quod agere debuit per horas septenas, septenas, septena desidiosa astutiæ in euntis. Idcirco supplici affectu totis viribus precor, ut pro meis offensis atque delictis Domini misericordiam jugiter exorare delectem, et mo allisam atque gravataam ad superos erigere dignetur. Dux me Vavam in saeculo conspectis isto, vigil affectu ita certare stude, non solum in vigiliis et orationibus, sed et in eleemosynis pauperam, ut ex vineculo peccatorum.

meorum corporaliter expta, a pio Judice pie merear esse in omnibus recepta. Est mihi modo necesse tua vel aliorum frequens oratio : erit postea plus et per amplius, ut credo, citius ita esse ventura. Ex nimio amoris dolore, quid in futhris mihi eveniat, valde tuus undeque animus discutitur, et qualiter valeam in fine liberari, incerta sum ex meritis. Quare? quia peccavi in cogitatione et locutione. ipsa autem locutione futhris ad opus pravum usque pervenit. Licet haec sint, de Dei misericordia nullum tam desperans ero, nec sum, ero nec unquam : et ut ad recuperationem afgandando pervenire possim, nullum similem tui superstitem relinquo, qui ita certet in me, si eum tu, et multi ex te, nobilis puer, pro utilitatibus domini et senioris mei, ut meum erga illum in marris, vel in multis locis non vilesceret servitium; nec a te, vel a me, se separasset, sicut mos est, in aliquibus multum me sentio debitum aggravatam. De multis vero necessitatibus, non solum de Christianis, verum etiam de Judeis, multa ex illorum rebus inanibus meis frequenter recepi : in quantum valuit reddidi, et in quantum potero semper reddam deinceps. Quid si post meum discessum aliquid remanserit ad solvendum, rogo et supplico, ut tu ipse diligenter exquiras qui sunt debitores mei : qui cum reperi fuerint, non solum ex facultatibus meis, si remanserint, verum etiam de tuis que habes, et ad hoc Deo agravante juste acquisieris, cuncta in omnibus facias persolvi. Quid plura? De fratre tuo nimis quid erga illum agere debeas, aqmonui supra, admonto deinceps. Hoc rogo, ut si ad id pervenerit tempus, et ipse pro me exorare dignetur. Jam enim

^a Heriberto, qui cæcatus est anno 860, ex Vita Ludovici Pü.

VI

counts characteristic of N.

ANNO BO
J

AURELIANENS

NOTITIA

Stabilized 500nm **Ultrathin Film** **(EBC-500)**

Theodulphi successor Jonasmopasticum ordinem

- in Miciacensi ascesterio a se vestitum, in convulsum
cessu dupiens, imperiali Ludovici auctoritate commu-

nam curavit privilegio dato xiii Kalendas Martii, anno Ludovici 42, indictione 3. Hie est annus 825.

quo conuentu apud Parisios de cultu imaginum Kalendis Novembris habito adfuit... eniis ut acto dili-

genter recensere, recensitaque Eugenie M summariifici legende exhibent, legatus a Lodi in A

Recepit utrumque episcopum, legatum ex parte, legatum a Ludovico Alio-
usto cum Ieremia Seccarensi archiepiscopo missum.
Recepit inter episcopos qui alteri synode
et.

It can be seen from Figure 1 that the mean values of the parameters are very similar.

quasi utrosque simul admoveo conjunctos, ut sacrificiorum libamina cum oblationibus hostiarum proxime frequenter offerre dignemini, etc.

Finis hic Liber Manuālis. Amen. Deo gratias.

NOMINA DEFUNCTORUM.

Quos de quibusdam praedictis supra prætermisso
personis his breviatos agnosce, id sunt Willemus, i
Cühngundis, Cariberga, Witburgis, Theodericus,
Gothzelmus, Gðarnarius, Rodthilus. Sunt namque ex
praedicta genealogia, Deo auxiliante, jungentes in
sacrum, quorum vocatio illi manet per cuncta, qui eos
creavit, ut videntur. Quid in his agendum est, mihi mis
dicerem enim Psalmista: Nos qui vivimus, benedicimus
Dominum, ex hoc nunc et usque in seculum.

ITEM.
Quisquis de tua migraverit stirpe; quod non est
aliud nisi in potestate Dei, quando jusserit; ipse si
militer et de domino Ariberto a avunculo tuo, rogo
tu si superstes fueris, nomen illius cum prescriptis
personis supra jube transcribi orando illam.

LXXII.

Cum autem et ego ipsa dies finierim meos, nomen
meum cum illorum nominibus jube transcribi de-
functum. Quod volo et quasi ad praesens totis flagito
nisibus, ut in loco in quo fuerim sepulta, super ipso
tecto sepulcri quoddam operuerit corpus, hos versiculos
jube transscribi firmatim, ut cernentes ipsum epit-
aphium sepulcri, pro me indigna dignas ad Deum ju-
beant fundere preces SSS. Sed et istum Manualem
quem legis, qui legerit unquam verba que subtus
sequuntur, meditetur ipse, et me jam quasi intus
reclasam Deo commendet solvendam.

Ludovici P.

ANNO DOMINI OCTOSEXII.

JONAS
AURELIANENSIS EPISCOPUS.

NOTITIA HISTORICA.

Parisensi interfuerunt anno 829. Subscriptis partionis honorum sancti Dionysii, facte anno 832 ab Hildegardo abbate. In synodo Sénonensi anno 835, subscripsit privilegio pro monachis Sancti Remigii Senonensis. Synodo Theodonis villa anno 835, ei depositione Ebioris Rhemensis archiepiscopi interfuit. Anno eodem cum Hugone comite a Ludovico Pio delegatus est ix Kalendas Septemb., qui Floriacenses in possessionem mittoret villæ Suncanti, quam ab avo suo Pippino iisdem concessam violenter nobiles usurpaverant. Miciacensi monasterio Jone ad prece-